nieuws

Digitale tools helpen boeren bodemverhaal te ontleden

nieuws

Het voorbije jaar werd door de Verenigde Naties uitgeroepen tot Internationaal Jaar van de Bodem. Daar werd ook binnen de Vlaamse overheid heel wat aandacht aan besteed. Op landbouwbeurs Agribex werd tijdens een praktijkgericht bodemseminarie een overzicht gegeven van de uitgebreide kennis die rond het thema werd opgebouwd. Voor landbouwers kunnen de verschillende online tools interessant en vooral nuttig zijn. KnowSoil van het ILVO bijvoorbeeld, of de Demetertool die landbouwminister Schauvliege eerder dit jaar voorstelde. Want een gezonde bodem is het fundament van een duurzame landbouwpraktijk, zo luidt het devies.

17 DECEMBER 2015 – LAATST BIJGEWERKT OM 4 APRIL 2020 15:25

Lees meer over:
milieu

Het voorbije jaar werd door de Verenigde Naties uitgeroepen tot Internationaal Jaar van de Bodem. Daar werd ook binnen de Vlaamse overheid heel wat aandacht aan besteed. Op landbouwbeurs Agribex werd tijdens een praktijkgericht bodemseminarie een overzicht gegeven van de uitgebreide kennis die rond het thema werd opgebouwd. Voor landbouwers kunnen de verschillende online tools interessant en vooral nuttig zijn. KnowSoil van het ILVO bijvoorbeeld, of de Demetertool die landbouwminister Schauvliege eerder dit jaar voorstelde. Want een gezonde bodem is het fundament van een duurzame landbouwpraktijk, zo luidt het devies.

Onze bodems zijn letterlijk en figuurlijk het fundament van onze voedselvoorziening. Het belang van een duurzame bodemzorg kan dus nauwelijks overschat worden, zo benadrukte ook Geert Rombouts van het Departement Landbouw en Visserij tijdens het praktijkgerichte bodemseminarie dat plaatsvond op Agribex. Een kwaliteitsvolle bodem steunt op drie pijlers, zo legde Rombouts uit: chemische, fysische en biologische bodemvruchtbaarheid. Via onder meer bemesting heb je als landbouwer impact op dat eerste luik, het fysische aspect uit zich via de bodemstructuur en het bodemleven getuigt van de biologische gezondheid van de bodem.

Hoe is het met de Vlaamse bodems gesteld? We kruipen stilletjes aan uit het dal, zo blijkt. Na een gestage afname van het bodemkoolstofniveau tussen 1989 en 2007 blijkt de achteruitgang nu gestopt en vertoont de bodemkwaliteit in ongeveer heel Vlaanderen opnieuw een positieve tendens. De zuurtegraad van de bodem is relatief makkelijk en vlot te remediëren, maar het is vooral het verhogen van het organische stofgehalte in de bodem dat een structurele, lange termijnaanpak vergt. Gelukkig krijgt het bodemthema sinds enkele jaren ook vanuit het beleid weer meer aandacht en werden er bijvoorbeeld in het vijfde Mestactieplan specifieke bodemstoelstellingen opgenomen.

Het verhogen van het organische stofgehalte in de bodem kan op verschillende manieren. Via oogstresten bijvoorbeeld, of via het aanvoeren van compost en het inzaaien van groenbedekkers na de hoofdteelt. Anderzijds kan het verlies van organische stof beperkt worden door minder diep te ploegen, of door niet-kerend te werken. Absoluut essentieel daarbij is dat je als landbouwer je bodem kent: hoe is het gesteld met de zuurtegraad en het organische stofgehalte van de bodem op je percelen?
Meten is weten. Zowel in de verschillende Vlaamse bevoegde administraties als in de onderzoeksinstellingen worden heel wat wetenschappelijke data verzameld die de staat van de Vlaamse bodem in beeld en in kaart brengen. Op Waterinfo.be bijvoorbeeld kan je terecht voor gedetailleerde metingen in de buurt die bovendien in real-time worden weergeven. Per meetpunt worden de meetresultaten gebundeld in grafieken die kunnen vergeleken worden met de gegevens van vorige jaren.
Via de Bodemverkenner van de Vlaamse Milieumaatschappij vind je heel precieze metingen van de grondwaterstand. Per waterput kan je de evolutie van de grondwaterstand nauwgezet opvolgen. Tijdens een demonstratie werd het voorbeeld van een waterput in het Kempense Wuustwezel aangehaald. Daar blijkt heel duidelijk uit de metingen dat de grondwaterstand er begin februari nog zeer hoog was, maar dat hij eind juli tot een uitzonderlijk laag niveau was gedaald. Voor heel Vlaanderen gold dat de grondwaterstand eind oktober normaal tot zeer laag was. In november bleek de situatie opnieuw relatief normaal.
Het Instituut voor Landbouw- en Visserijonderzoek (ILVO) ontwikkelde in het kader van een Europees project met KnowSoil dan weer een online tool die de impact van verschillende landbouwpraktijken meet op de bodemkwaliteit, maar ook op de gewasproductiviteit, de koolstofopbouw en de broeikasgasemissies. Via de module worden onder meer de effecten van no till, niet-kerende bodembewerking, vruchtwisseling, groenbedekkers, de aanvoer van compost, stalmest, drijfmest, enzovoort vergeleken op basis van een groot aantal bestaande Europese meerjarige veldproeven.
De Vlaamse Landmaatschappij tenslotte stelde eerder dit jaar de Demetertool voor. Die rekent een landbouwer voor hoe het organische koolstofgehalte van een perceel zal evolueren, afhankelijk van de bemesting, de teeltrotatie en de toepassing van groenbedekkers. Tegelijk toont het computerprogramma, dat uitgetest werd op een 50-tal landbouwbedrijven, wat het effect is op de stikstofvoorziening en de fosforbalans. Door de inputparameters te wijzigen kan je als landbouwer uitzoeken welke maatregelen of aanpassingen het koolstofgehalte in de bodem in de ene of andere richting beïnvloeden.

VILT vzw
Bd Simon Bolivar 17
1000 Bruxelles

Contact
M • info@vilt.be

Volg ons op:
screenreader.visit us on our facebook page: https://www.facebook.com/vilt.nieuws/
screenreader.visit us on our linkedin page: https://www.linkedin.com/company/vilt-vzw/
screenreader.visit us on our instagram page: https://www.instagram.com/vilt.nieuws
screenreader.visit us on our x page: https://x.com/vilt_nieuws
screenreader.visit us on our bluesky page: https://bsky.app/profile/viltnieuws.bsky.social

---

© 2026 VILT vzw, all rights reserved |
Privacy policy
Copyright
Cookie Policy
Cookie instellingen aanpassen

Crafted by Brigada